

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-
педагогічного факультету
_____ Інна САВИЦЬКА
« ____ » _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри журналістики
та мовної комунікації
протокол № 13 від 03.06.2026 р.
Завідувач кафедри
_____ Світлана ХАРЧЕНКО

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Журналістика»
_____ Світлана ХАРЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
«Сучасна українська література»

Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С7 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Гуманітарно-педагогічний факультет	
Розробник	– канд. філол. наук, доцент Адамчук Н.В.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни Сучасна українська література

Сучасна українська література вирізняється багатством ідей, естетичними пошуками, різноманітністю стильових напрямів та модернізацією традиційних жанрів, що робить актуальним ґрунтовне вивчення літературного процесу останньої чверті ХХ — початку ХХІ століття, засвоєння художньо-ідеологічної специфіки творчості найвизначніших письменників цього періоду. Курсом передбачено аналіз загальних тенденцій і конкретних літературних явищ (подій, персоналій), характеристика творчості літературних поколінь, огляд найновішої літератури від 2000-х років.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Сучасної української літератури»: «Сучасна українська мова ЗМІ», «Вступ до спеціальності», «Журналістська етика».

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>061 Журналістика</i>	
Освітня програма	<i>Журналістика</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	іспит (6 семестр, 3 курс)	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	
Семестр	4	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	45 год.	год.
Лабораторні заняття	- год.	год.
Самостійна робота	45 год.	год.
Індивідуальні завдання	- год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу «Сучасна українська література» – ознайомити з літературним процесом в Україні останньої чверті ХХ — початку ХХІ століття, загальними тенденціями і конкретними літературними явищами, подіями, персоналіями, сформувавши у студентів спеціальності «Журналістика» навички літературно-критичної діяльності.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК04.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК11.**

Здатність спілкуватися державною мовою.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК03.

Здатність створювати медіапродукт.

програмні результати навчання (ПРН):

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.	
Змістовий модуль 1. Основні напрями розвитку сучасного літературного процесу														
Тема 1. Культурно-історичні умови розвитку літературного процесу в Україні останньої чверті ХХ – початку ХХІ століття. Основні тенденції розвитку сучасного літературного процесу. Поняття «сучасний літературний процес» (остання чверть ХХ – поч. ХХІ ст.). Активне співіснування у літературному процесі різних мистецьких течій, шкіл, напрямів. Типи дискурсів у сучасній українській літературі: неопозитивізм, неомодернізм, постмодернізм як моделі національно-культурного самоусвідомлення. Співіснування в літературному процесі к. ХХ – поч. ХХІ ст. різних поколінь.	1	8	2	2			28							

<p>Тема 2. Постмодернізм як естетичне явище: джерела, етапи розвитку, представники, жанрові різновиди</p> <p>Передумови постмодерного дискурсу в сучасній українській літературі. Українська дискусія про постмодернізм.</p> <p>Карнавальний напрям постмодерної літератури. Культ незалежної особистості, потяг до архаїки, міфу, колективного позасвідомого, бачення повсякденного реального життя як театру абсурду, апокаліптичного карнавалу, іронічність постмодерної літератури.</p> <p>Українські постмодерністи (Юрій Андрухович, Юрій Іздрик, Олесь Ульяненко, В'ячеслав Медвідь, Степан Процюк, Оксана Забужко, Тарас Прохасько, Юрій Винничук, Сергій Жадан та ін.). Література постмодерну в контексті екокритики.</p> <p>Метамодеернізм як явище в сучасному культурному просторі.</p>	2	8	2	2										
--	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>Тема 3. Сучасна українська масова й елітарна література</p> <p>Концепція двох полюсів української літератури – елітарності й масовізму. Альтернатива як спосіб самовираження молодих українських письменників. Жанрове розмаїття «масової літератури» (детективи, трилери, мелодрами, кримінальні романи тощо). Поняття «бестселер», специфічні умови його розвитку в українській літературі порубіжжя.</p> <p>Авантюрно-психологічні романи-бестселери Василя Шкляра («Ключ», «Елементал», «Кров кажана»). Розвиток детективного українського жанру, його репрезентанти (А. Кокотюха, Б. Коломійчук).</p> <p>Жанрово-стильові особливості сучасної української фантастики (постапокаліптика, кіберпанк, космоопера, наукова фантастика, фентезі). Специфіка фантастичного художнього світу в романах Дари Корній, М. Кідрука, Т. Малярчук.</p>	3	8	2	2										

<p>Тема 4. Основні тенденції розвитку сучасної української прози. Романістика Юрія Винничука (останнє десятиліття): ідейно-художнє новаторство, інтертекстуальність, художнє оприявлення «львівського» тексту («Танго смерті», «Аптекарь», «Агент Лилик», «Алмази з Танжера»). Рецепт історичних тем у прозі Василя Шкляра («Троща», зб. «Чорне сонце»). Жанрове розмаїття, тематичне новаторство прози Макса Кідрука («Нові темні віки. Колонія», «Зазирни в мої сни», «Доки світло не згасне назавжди», «Де немає Бога» та ін.). Роман «НепрОсті» Тараса Прохаська: художня обсервація міфології Карпат. Сучасна проза для дітей, підлітків та юнацтва (Сашко Дерманський, Володимир Рутківський, Зірка Мензатюк, Леся Воронина, Галина Малик, Володимир Аренєв та ін.).</p>	4	8	2	2										
Разом за модулем 1		60	14	2 1			25							
Змістовий модуль 2. Найновіші тенденції сучасного літературного процесу														

<p>Тема 5. Тенденції розвитку історичного роману. «Нова хвиля» історичної романістики у 90-ті рр ХХ ст. Сучасне переосмислення національної історії</p> <p>Тенденції розвитку «нової хвилі» історичної романістики к. ХХ – поч. ХХІ ст. Дискусії щодо «занепаду» жанру. Нові якості історичного роману Р. Іваничука, П. Загребельного, Ю. Мушкетика, Ліни Костенко, М. Вінграновського. Нові риси історичного роману 90-х років. Роман Василя Шкляра «Чорний ворон» – історичний роман про боротьбу холодноярських повстанців із радянською владою.</p> <p>Модель історико-пригодницького роману у творчості Володимира Рутківського («Джури козака Швайки», «Сині води»). Осмислення подій початку ХХІ століття у романі Ліни Костенко «Записки українського самашедшого». Художня репрезентація сторінок національної історії в прозі А. Кокотюхи («Червоний», «Чорний ліс» та ін.).</p>	9	8	2	2		28								
--	---	---	---	---	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>Тема 6. Жіноча проза як феномен сучасної української літератури. Жіноча проза як літературознавча проблема. Феміністичний контекст сучасної української жіночої прози. Своєрідність художнього вираження героїні. Твори українських письменниць останнього десятиліття: жанрово-стильове новаторство, проблемно-тематичні орієнтири, форми нарації. Огляд творчості окремих авторок (Оксана Забужко, Марина Гримич, Лариса Денисенко, Софія Андрухович, Ірена Карпа, Тетяна Малярчук, Марія Матіос, Галина Пагутяк, Ірен Роздобудько, Галина Вдовиченко, Наталя Гурницька та ін.). Ідейно-художня еволюція в прозі Софії Андрухович. Роман «Фелікс Австрія». Екранізація роману (фільм «Віддана»). Тема пам'яті в романі «Амадока». Проза Марина Гримич. Роман «Клавка» як творча реконструкція літературного життя радянських часів.</p>	10	8	2	2							
--	----	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--

<p>Тема 7. Мілітарна парадигма сучасної української літератури (2014-2025 рр.)</p> <p>Поняття мілітарної літератури: різновекторість підходів. Війна крізь призму антологій сучасної літератури. Поетична візія війни.</p> <p>Воєнна тематика сучасної української прози. Мілітарний дискурс війни через великі прозові тексти (твори Василя Шкляра («Чорний ворон. Залишенець», «Чорне сонце», «Заячий костел»), Юрія Винничука («Танго смерті»), Лариси Денисенко («Відлуння»), Володимира Лиса («Століття Якова»), Оксани Забужко (Музей покинутих секретів»), Галини Вдовиченко («Маріупольський процес»), Анастасії Левкової («За Перекопом є земля»), «Жіночий» погляд на тему війни: «Доця» Тамари Горіха Зерня, «Вільний світ» Тетяни Белімової, «Букова земля», Марії Матіос.</p> <p>Дитяча література на мілітарну тематику. «Абрикоси зацвітають уночі» Ольги Русіної, «Котик, Півник, Шафка» Олександра Михеда, «Мій тато став зіркою» Галини Кирпи, «Війна, що змінила Рондо» Романи Романишин та Андрія Лесів.</p>	11	8	2	2							
--	----	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--

Твори про російсько-українську війну в контексті літературно-художньої критики (Ярослав Поліщук, Ганна Улюра та ін.)														
Тема 8. Тенденції розвитку сучасної української драматургії Сучасний стан українського театру. Розвиток театру авангарду у кінці 80-х – на поч. 90-х років. Його джерела: вистави Андрія Жолдака «О-О-И», Б.Озерова «Ла фюф ін дер люфт». Бунт проти традиційних норм, своєрідна втеча від реальності, апокаліптичне мислення, проблема розщепленої особистості. Тенденції розвитку драматургії: жанрові різновиди, тематична багатоплановість, риси постмодернізму, драми абсурду. Художня своєрідність драматургії О. Ірванця, Я. Стельмаха, І. Бондаря, Терещенка, Н. Нежданої. Сучасна історична драматургія: тематика, художні шукання. «Маріупольська драма» Олександра Гавроша: тема колективної пам'яті.	12	8	2	2										
Разом за модулем 2			69	16	24			2	0					
Усього годин			120	30	45			4	5					

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Культурно-історичні умови розвитку літературного процесу в Україні останньої чверті ХХ – початку ХХІ століття	2
2.	Постмодернізм як естетичне явище: джерела, етапи розвитку, представники, жанрові різновиди	4
3.	Сучасна українська масова й елітарна література	4
4.	Основні тенденції розвитку сучасної української прози.	4

5.	«Нова хвиля» історичної романістики у 90-ті рр ХХ ст	4
6.	Жіноча проза як феномен сучасної української літератури.	4
7.	Мілітарна парадигма сучасної української літератури (2014-2025 рр.)	6
8.	Тенденції розвитку сучасної української драматургії	2
	Усього годин	30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Як мислити позитивно в складних соціально-політичних умовах ХХІ ст. (за поезією Сергія Жадана).	2
2.	Утвердження життєвих цінностей у поезії Олександра Ірванця.	2
3.	Творчість Юрія Андруховича. Поезія. «Казкар». Романи «Рекреації», «Московіада».	2
4.	«Життя надвоє: з тобою і без тебе. Проблема сирітства в оповіданні Тані Малярчук «Час дітей».	2
5.	Суспільство на краю прірви, або апокаліпсис не за горами (за романом Світлани Талан «Коли ти поруч»).	2
6.	Боротьба за виживання маленької людини у світі насильства (за романом Ольги Слоньовської «Дівчинка на кулі»).	2
7.	Сім'я в умовах кризової ситуації в Україні (за романом Ліни Костенко «Записки українського самашедшого»).	2
8.	Формування відповідального ставлення до створення майбутньої сім'ї (за романом Ірен Роздобудько «Гудзик»).	2
9.	Переступ морального закону у творі Оксани Забужко «Казка про калинову сопілку».	2
10.	Безкомпромісність та незламність духу українського народу в романі Василя Шкляра «Залишенець. Чорний ворон».	2
11.	Вірність дружбі у романі Юрія Винничука «Танго смерті».	2
12.	Епохальний роман Володимира Лиса «Століття Якова».	2
13.	Філософське осмислення буття в романі Ганни Пагутяк «Писар східних воріт притулку».	2
14.	Важливість родовідної пам'яті в романі Люко Дашвар «Покров».	2
15.	Понівечені долі в тоталітарному суспільстві (за романом Марії Матіос «Солодка Даруся»).	2
16.	Українська міфологія в міському фентезі Дари Корній (роман «Гонимарник»).	2
17.	Модель історико-пригодницького роману у творчості Володимира Рутківського («Джури козака Швайки», «Сині води»).	2

18.	Художнє осмислення подій російсько-української війни в романі С. Жадана («Інтернат»).	2
19.	Художнє осмислення подій Євромайдану та російсько-української війни в творі М. Матіос «Приватний щоденник. Майдан. Війна...».	2
20.	Мобілізація добра в книзі «Волонтери» упоряд. І. Карпа.	2
21.	Вікторія Амеліна як представниця новітнього розстріляного Відродження, її книга «Синдром листопаду».	2
22.	Молодше покоління поціновувачів літератури та перспективи розвитку літературної критики в Україні.	3
	Усього годин	45

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Рецензії на твори сучасної української літератури (роман, повість, збірка новел/оповідань, поетична збірка, альманах)	25
2.	Критичний огляд явища, напряму, угруповання, що належать до сучасного українського літературного процесу (у вигляді презентацій за тематикою лекцій)	20
	Усього годин	45

4. Методи та засоби діагностики результатів навчання

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- поточне та модульне тестування;
- самостійні роботи;
- практичні роботи;
- індивідуальні завдання;
- командні проєкти;
- есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

7. Методи навчання

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проєктного навчання;
- метод змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку відповідно до чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Основні напрями розвитку сучасного літературного процесу				
Тема 1. Культурно-історичні умови розвитку літературного процесу в Україні останньої чверті ХХ – початку ХХІ століття	2/2	Знати поняття «сучасний літературний процес». Орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасного літературного процесу.	Письмова відповідь на теоретичні питання	20
Тема 2. Постмодернізм як естетичне явище: джерела, етапи розвитку, представники, жанрові різновиди	2/4	Знати поняття про постмодернізм як естетичне явище. Розкрити передумови постмодерного дискурсу в сучасній	Виконання практичної роботи (зокрема, на elearn)	20

Тема 3. Сучасна українська масова й елітарна література	2/4	Знати історію поетичних генерацій сімдесятників, вісімдесятників та «дев'яностівців». Розкрити суть пріоритету загальнолюдських гуманістичних цінностей над класовими.	Виконання практичної роботи (зокрема, на elearn)	20
Тема 4. Основні тенденції розвитку сучасної української прози	2/2	Знати місце творчості Сергія Жадана, Павла Вольвача, Олеся Ульяненка, Василя Слапчука у літературному процесі к. ХХ – п. ХХІ ст. Уміти аналізувати та декламувати твори, рекомендовані для вивчення напам'ять.	Виконання практичної роботи (на elearn).	20
Модульна контрольна робота				20
Усього за модулем 1				100
Змістовий модуль 2. Найновіші тенденції сучасного літературного процесу				
Тема 5. «Нова хвиля» історичної романістики у 90-ті рр ХХ ст	2/2	Знати основні поняття неомодернізму. Розуміти естетичну концепцію жіночої прози. Аналізувати твори Оксани Забужко, Марії Матіос, Галини Пагутяк, рекомендовані для обов'язкового прочитання.	Тестове завдання (з на elearn)	20

Тема 6. Жіноча проза як феномен сучасної української літератури.	2/4	Знати основні тенденції розвитку сучасної української драматургії та історичного роману. Аналізувати твори Р. Іваничука, П. Загребельного, Ю. Мушкетика, Ліни Костенко, М. Вінграновського, В. Шкляра, рекомендовані для обов'язкового прочитання.	Виконання практичної роботи (на elearn).	20
Тема 7. Мілітарна парадигма сучасної української літератури (2014-2025 рр.)	2/6	Засвоїти відомості про найновіші тенденції сучасного літературного процесу. Знати нові виміри прози та поезії 2014-2023 років.	Виконання самостійної роботи (зокрема, на elearn)	20
Тема 8. Тенденції розвитку сучасної української драматургії	2/4		Виконання самостійної роботи (зокрема, на elearn)	10
Модульна контрольна робота				30
Усього за модулем 2				100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7$			70
Екзамен				30
Усього за курс				100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчим балом. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних та самостійних робіт, екзаменів заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу – плагіат заборонений.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за подвійним дипломом, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн режимі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4769>

- покликання на цифрові освітні ресурси:

1. Буквоїд – найбільш актуальні події у сфері української літератури. URL: [http://bukvoid.com.ua/Класифікація нормативних документів України](http://bukvoid.com.ua/Класифікація_нормативних_документів_України). URL: <http://document.org.ua/docs/class.php>

2. Друг читача – український книжковий веб-портал про сучасну українську і зарубіжну літератури. URL: <https://vsiknygy.net.ua/>

3. Курс «Як читати модерністські та постмодерністські твори». URL: <https://prometheus.org.ua/>

Лінгвістичний портал «Mova.info» URL: <http://www.mova.info/Page.aspx?l=61>

4. ЛітАкцент – світ сучасної літератури. URL: <http://litakcent.com/>

5.. Читомо – культура читання та мистецтво книговидання. URL: <http://www.chytomo.com/>

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Адамчук Н.В. Методичні настанови до практичних занять із курсу «Сучасна українська література» для студентів 1 курсу спеціальності «Журналістика». Київ: Редакційно-видавничий центр НУБіП України, 2026. 48 с.

Рекомендовані джерела інформації

1. Зборовська Н. Код української літератури. Проект психоісторії новітньої української літератури. Київ :Академвидав, 2016. 500 с.
2. Іванишин П. Українське літературознавство постколоніального періоду. Київ: Академія, 2014.
3. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст.: навч. посіб. у 3 т. / за ред. В. І. Кузьменко. Київ: Академвидав, 2013–2017.
4. Констанкевич І. Сучасна українська література: стилі, покоління, творчі індивідуальності: навч. посібник. Луцьк, 2022. 328 с.
5. Літературна дефіляда. Сучасна українська критика про сучасну українську літературу. Уклад. В. Панчеко. Київ: Темпора, 2013. 542 с.
6. Літературознавча енциклопедія. У 2 томах / автор-укладач Ю. І. Ковалів. Київ: Видавничий центр «Академія», 2007.
7. Москалець Костянтин. Сполохи: літературна критика та есеїстика. Львів: ЛА «Піраміда», 2014. 172 с.
8. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Основи, 2002. 679 с.
9. Поліщук Я. Ревізії пам'яті: літературна критика. Луцьк; ПВД «Твердиня», 2021. 216 с.
10. Саєнко В. Сучасна українська література: компендіум. Одеса, 2014. 352с.
11. Сучасний літературний процес: імена та тенденції : аналітично- інформаційне видання / Сумська обл. універс. наук. б-ка ; уклад.С. В. Сагайдак, Г. П. Кашуба. Суми, 2008.
12. Каченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) : Підручник для студ. вищ. навч. закл. з гуманіт. спец. філологія, журналістика, літературна творчість. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с.
13. Трофименко Т. #Окологітературне. Усе, що ви хотіли знати про сучасну українську літературу. Харків: Віват, 2019. 288 с.
14. Улюра Г. 365. Щоб справляти враження культурної людини. ArtHuss, 2018. 480 с.
15. Улюра Г. Писати війну. Київ: Темпора, 2023. 320 с.
16. Філоненко С. Концепція жінки в українській жіночій прозі 90-х років ХХ ст.: Монографія. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. 158 с.
17. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2008. 248 с.
18. Часопростір. Антологія сучасної української історичної драми: збірка п'єс. Київ: Саміт-книга, 2020. 512 с.
19. Шевченко Т. Есеїстика українських письменників як феномен літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 584 с.
20. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.

21. Якубовська М. У дзеркалі слова: есеї про сучасну українську літературу. Львів, 2005.
751с.